

Krajowy System e-Faktur (KSeF) 2026

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

Od 1.2.2026 r. nastąpi w Polsce rewolucja w zakresie fakturowania – faktury w relacjach między podmiotami gospodarczymi (B2B) będą wystawiane i odbierane w formie ustrukturyzowanej za pośrednictwem Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF), choć obowiązki te będą wprowadzane etapowo. Faktury będą musiały być przekazywane w postaci plików XML zgodnych z określoną strukturą XSD, za pośrednictwem teleinformatycznego systemu prowadzonego przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (KAS).

W zasadzie KSeF funkcjonuje w Polsce już od 1.1.2022 r. w formule fakultatywnej. Jednak, pomimo wprowadzonych zachęt i uproszczeń (jak np. skrócony termin zwrotu VAT z 60 do 40 dni), niewiele firm zdecydowało się na korzystanie z niego dobrowolnie.

Krajowy System e-Faktur w modelu obowiązkowym miał początkowo zostać wprowadzony od 1.7.2024 r., jednak problemy techniczne, zwłaszcza niewystarczająca wydolność systemu w zakresie obsługi znaczącej liczby danych z faktur, przyczyniły się do odroczenia wprowadzenia obowiązkowego stosowania faktur ustrukturyzowanych na 2026 r. Po przesunięciu terminu Ministerstwo Finansów przeprowadziło szerokie konsultacje społeczne, które zaowocowały nowelizacją przepisów ustawy z 11.3.2004 r. o podatku od towarów i usług, wprowadzającą wiele korzystnych dla podatników zmian, określaną jako KSeF 2.0. Pomimo tak znacznego odroczenia terminu wejścia w życie KSeF 2.0, negatywnie należy ocenić sposób przeprowadzenia procesu legislacyjnego, a zwłaszcza terminy dotyczące ostatecznego przyjęcia nowych przepisów ustawy i rozporządzeń oraz założeń technicznych, które nie zapewniły podatnikom nawet półrocznego *vacatio legis*, aby mogli przygotować się do nowych wymogów w zakresie obrotu fakturowego. Ponadto, sama treść przepisów jest niedopracowana i pozostawia wiele wątpliwości interpretacyjnych (np. nowy tryb offline²⁴), a akcja szkoleniowo-informacyjna ze strony aparatu skarbowego była zdecydowanie niewystarczająca.

Jedną ze zmian wynikającą z nowelizacji KSeF 2.0 jest tzw. fazowanie wdrożenia, polegające na stopniowym wprowadzaniu obowiązku wystawiania faktur w KSeF. Moment, od którego dany podatnik będzie zobowiązany do wystawiania faktur w KSeF, uzależniono od wartości sprzedaży osiągniętej przez niego w 2024 r. Podatnicy, których wartość sprzedaży brutto w 2024 r. przekroczyła 200 000 000 zł, będą zobowiązani do wystawiania faktur w KSeF już od 1.2.2026 r., natomiast pozostali podatnicy obowiązek ten obejmie od 1.4.2026 r., z wyjątkiem najmniejszych podatników.

Dla małych podatników przewidziano bowiem okres przejściowy – podatnicy, których obrót nie przekracza 10 000 zł brutto miesięcznie, będą mogli wystawiać faktury w dotychczasowej formie do końca 2026 r. Wspomniana wyżej grupa podatników będzie zatem miała obowiązek wystawiania faktur ustrukturyzowanych w KSeF dopiero od 1.1.2027 r. Podobnie sytuacja będzie wyglądała

w przypadku faktur wystawianych przy użyciu kas fiskalnych, a także w przypadku paragonów z NIP nabywcy o wartości do 450 zł/100 euro (tzw. faktur uproszczonych) – faktury te będą mogły być wystawiane w dotychczasowy sposób, tj. poza KSeF, jeszcze do końca 2026 r.

Co istotne, aktualna wersja przepisów KSeF 2.0, w odróżnieniu od regulacji, które miały wprowadzić obowiązkowy KSeF w 2024 r., nie przewiduje żadnych okresów przejściowych dla podatników zwolnionych z VAT podmiotowo (na podstawie art. 113 VATU), czy też wykonujących wyłącznie czynności zwolnione z VAT.

Kwestią wartą podkreślenia jest to, że odroczenie stosowania obowiązków w zakresie KSeF w ramach tzw. fazowania wdrożenia obowiązkowego KSeF czy też w ramach okresów przejściowych, dotyczy wyłącznie wystawiania faktur. W związku z powyższym, pomimo że ustawodawca zdecydował się na fazowanie pewnych obowiązków związanych z wystawianiem faktur, wszyscy podatnicy, niezależnie od osiągniętych obrotów, powinni być przygotowani, aby od 1.2.2026 r. korzystać z KSeF po stronie odbioru faktur zakupowych.

Co istotne, obowiązek wystawiania faktur w KSeF będzie dotyczył nie tylko krajowych transakcji sprzedaży na rzecz polskiego nabywcy będącego podatnikiem VAT. Obowiązek ten obejmować będzie także faktury wystawiane dla kontrahentów zagranicznych, np. z tytułu wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów (WDT), eksportu towarów czy też tzw. „eksportu usług” – w takich przypadkach jedynie udostępnienie zagranicznemu kontrahentowi faktury wystawionej w KSeF będzie odbywać się w inny sposób niż przy użyciu systemu, tj. w sposób uzgodniony z kontrahentem (np. poprzez wysyłkę e-mailem wizualizacji e-faktury w formacie PDF). Nie będzie natomiast obowiązku wystawiania w KSeF faktur dla konsumentów (B2C), które będą jednak mogły być wystawiane w KSeF opcjonalnie. Taka możliwość to jedna z istotnych zmian wprowadzona po konsultacjach społecznych w ramach nowelizacji KSeF 2.0. Obowiązek korzystania z KSeF nie będzie dotyczył podmiotów zagranicznych, które nie posiadają w Polsce stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej. Będą one mogły dobrowolnie korzystać z systemu.

Implementacja rozwiązań umożliwiających podatnikowi wystawianie i odbiór faktur w KSeF jest zadaniem skomplikowanym i czasochłonnym. Nie sprowadza się wyłącznie do zmian o charakterze technicznym w systemach IT. Jest to proces z natury wielowymiarowy, wymagający wprowadzenia adekwatnych modyfikacji także w procedurach wewnętrznych, procesach biznesowych czy operacyjnych związanych z wystawianiem, odbiorem oraz obiegiem faktur. Wskazana jest także zmiana czy aktualizacja funkcjonujących w firmie umów i regulaminów w zakresie dotyczącym fakturowania. Wiele obecnych rozwiązań organizacyjnych będzie więc wymagało zmiany.

W zależności od profilu działalności danego podatnika wdrożenie KSeF może rodzić różnorodne problemy praktyczne. Przy okazji wprowadzania zmian pod kątem dostosowania do KSeF warto zwrócić uwagę m.in. na następujące zagadnienia organizacyjne:

- 1) po wejściu w życie obowiązku korzystania z KSeF nie będzie możliwości przesyłania wraz z fakturą wystawianą w KSeF załączników w formie odrębnego dokumentu. Oznacza to, że podatnik będzie musiał wdrożyć inny sposób przesyłania załączników, chyba że będzie mógł skorzystać – po odpowiednim zgłoszeniu – ze specjalnego ustrukturyzowanego załącznika stanowiącego część faktury wystawianej w KSeF;
- 2) przypisanie faktur zakupowych do ścieżki akceptacji w ramach wewnętrznego obiegu w organizacji – wszystkie faktury od polskich dostawców wpłyną w KSeF i wystąpi konieczność ich przypisania do komórek/osób odpowiedzialnych za poszczególne wydatki, w tym celu konieczne może okazać się wprowadzenie dodatkowych oznaczeń, które dostawcy powinni zamieścić na fakturach;
- 3) rozliczanie wydatków pracowniczych, gdzie faktura zostanie dostarczona do pracodawcy za pośrednictwem KSeF, a pracownik powinien przedstawić inny dowód zakupu, a także

- upewnić się, że faktura będzie zawierać dane, które umożliwią jej powiązanie z pracownikiem;
- 4) konieczne może być wprowadzenie odrębnych procesów w zakresie wystawiania i udostępniania faktur w zależności od statusu kontrahenta (B2B, B2C, podmioty zagraniczne posiadające i nieposiadające w Polsce stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, w tym zarejestrowane dla celów VAT w Polsce);
 - 5) ustalenie z kontrahentami zasad fakturowania na wypadek wystąpienia awarii lub niedostępności KSeF po stronie systemu lub po stronie podatnika;
 - 6) inne niż dotychczas, specyficzne definicje pojęć odnoszących się do momentu wystawienia i otrzymania faktury ustrukturyzowanej, które mogą mieć wpływ na ustalenia umowne w zakresie terminów płatności.

Obszarem o priorytetowym znaczeniu jest z pewnością tzw. „zmapowanie” danych źródłowych z systemu podatnika do odpowiednich pól schemy FA(3). Krajowy System e-Faktur będzie bowiem weryfikował poprawność faktury pod względem semantycznym, a więc jej techniczną zgodność ze schemą XSD. Jeśli system wykryje błąd, faktura zostanie odrzucona, co będzie równoznaczne z jej niewystawieniem.

Warto w tym miejscu wskazać, że w porównaniu do poprzedniego środowiska KSeF 1.0, które funkcjonowało w okresie dobrowolnego stosowania KSeF, nowe środowisko KSeF 2.0 wprowadza istotne ulepszenie dotyczące weryfikacji faktur przesyłanych do KSeF wsadowo (tj. w paczkach). Dotychczas, w przypadku wysyłki wsadowej, w razie wystąpienia błędu choćby w jednej fakturze, system odrzucał całą paczkę faktur, nie przekazując przy tym informacji zwrotnej w zakresie zidentyfikowanych błędów. W nowym środowisku KSeF 2.0 system będzie dokonywał weryfikacji pojedynczych faktur znajdujących się w paczce faktur przesłanej do KSeF. Usunięcie wskazanego wyżej problemu, pojawiającego się obecnie przy wysyłce paczek faktur do KSeF, może skłonić podatników do częstszego korzystania z trybu wsadowego, co może również pozytywnie wpłynąć na wydolność całego systemu.

Trzeba mieć na uwadze, że KSeF to centralny system fakturowania zarządzany przez organy administracji skarbowej. Zasadniczo wszystkie faktury będą widoczne dla organów w czasie niemal rzeczywistym. Stąd jest to niewątpliwie kolejne istotne narzędzie wprowadzane w celu uszczelnienia systemu podatkowego i zwalczania oszust podatkowych. Tak duża baza danych z faktur, w połączeniu z innymi informacjami raportowanymi do organów podatkowych (m.in. JPK VAT, kasy fiskalne *online* czy JPK CIT), pozwoli na zautomatyzowanie procesów analizy i weryfikacji rozliczeń podatkowych. To z kolei powinno ograniczyć liczbę kontroli prowadzonych u podatników przez organy administracji skarbowej, a nawet popularnych ostatnio czynności sprawdzających. Powinny być one skoncentrowane na obszarach szczególnie wrażliwych na nadużycia i oszustwa.

Ministerstwo Finansów wskazuje także, że w przyszłości, na podstawie wystawionych i otrzymanych faktur w KSeF, ma być przygotowywana wstępna deklaracja VAT, która po dokonaniu pewnych modyfikacji przez podatnika stawałaby się ostateczną deklaracją VAT. Wówczas nie byłoby konieczności przesyłania do urzędu skarbowego ewidencji w formie JPK. Choć rozwiązanie to sprzyjałoby efektywniejszemu przygotowywaniu rozliczeń podatkowych, jego realizacja pociągałaby za sobą konieczność wprowadzenia wielu uproszczeń w zasadach rozliczania VAT, zwłaszcza w kwestiach dotyczących obowiązku podatkowego oraz zasad odliczania podatku naliczonego VAT.

Choć wymienione wyżej obowiązki dotyczące szeroko pojętej obsługi faktur ustrukturyzowanych są oczywiście niezwykle istotne, należy jednak podkreślić, iż nie są one jedynymi, które związane są z wejściem w życie obowiązku korzystania z KSeF. Dodatkowym obowiązkiem nakładanym na podatników będzie konieczność podawania numeru KSeF faktury przy dokonywaniu płatności w formie przelewu bankowego za fakturę ustrukturyzowaną. W przypadku zbiorczych płatności za wię-

cej niż jedną fakturę konieczne będzie podanie identyfikatora zbiorczego. Obowiązek ten wejdzie w życie od 1.1.2027 r., niemniej wymaga on wcześniejszego przygotowania zmian w systemach. Jest to z pewnością dodatkowe obciążenie dla podatników, które – zdaniem Ministerstwa Finansów – ma na celu ułatwienie organom podatkowym dokonanie weryfikacji wypełniania obowiązków podatkowych. Zdaniem autorów, wprowadzenie powyższego obowiązku budzi istotne wątpliwości w świetle unijnej zasady proporcjonalności, która nie pozwala na nakładanie na podatników obowiązków nieproporcjonalnych (nadmiernych) w stosunku do celu, któremu mają służyć. Z drugiej strony, choć obowiązek ten wynika z uchwalonych przepisów, nie są przewidziane żadne kary za niestosowanie się do nowych wymogów w zakresie płatności. Sankcje będą natomiast stosowane od 1.1.2027 r. w odniesieniu do niewypełniania obowiązków w zakresie wystawiania w KSeF faktur oraz przesyłania do KSeF faktur wystawionych poza systemem w trakcie awarii czy niedostępności systemu, bądź w trybie offline²⁴.

Do obciążeń związanych z wprowadzaniem przez podatników zmian w systemach Ministerstwo Finansów dokłada jeszcze konieczność zmodyfikowania plików JPK VAT, jak również generowania nowych bardzo rozbudowanych plików JPK CIT, w których również trzeba będzie podawać numery KSeF faktur. Biorąc pod uwagę, że implementacja faktur ustrukturyzowanych już sama w sobie jest dla podatników znacznym obciążeniem organizacyjnym, czasowym i kosztowym, równoległe modyfikacje programów IT pod kątem nowej schemy JPK VAT oraz nowej schemy JPK CIT jest dla podatników szczególnie uciążliwe.

Warto dostrzec również pozytywne aspekty wdrożenia obowiązkowego fakturowania w formie ustrukturyzowanej. Dostosowywanie organizacji do wymogów KSeF stanowi jednocześnie okazję do wprowadzenia pewnych usprawnień i ustandaryzowania procesów wewnętrznych funkcjonujących w firmie, czemu sprzyja w szczególności ujednolicony format krajowych faktur ustrukturyzowanych.

Ponadto, nie będzie konieczności przesyłania duplikatów faktur wystawionych w KSeF, gdyż KSeF stanowić będzie także swojego rodzaju „archiwum faktur ustrukturyzowanych”. Faktury będą bowiem przechowywane w systemie przez okres 10 lat. Z praktycznego punktu widzenia autorzy zalecają jednak dodatkowe archiwizowanie faktur we własnych zasobach, np. na wypadek braku dostępu do systemu z uwagi na awarie, gdy będzie konieczne odnalezienie danej faktury.

Przykładem korzyści dla podatników mogą być również uproszczenia w zakresie obowiązków podatkowych w obszarze rozliczania faktur korygujących – z uwagi na brak konieczności posiadania dokumentacji potwierdzającej uzgodnienie z nabywcą warunków korekty czy też uproszczenia w zakresie obowiązków sprawozdawczych – podatnik nie będzie miał bowiem obowiązku składania plików JPK_FA na żądanie organów podatkowych w odniesieniu do faktur znajdujących się w KSeF. Dodatkowo, skróceniu ulegnie podstawowy termin zwrotu nadwyżki VAT naliczonego nad należnym z 60 do 40 dni.

W niniejszym opracowaniu zaprezentowano szczegółowe założenia funkcjonowania KSeF oraz praktyczne zagadnienia związane z przygotowaniem podatników do stosowania faktur ustrukturyzowanych. W publikacji zwrócono także uwagę na planowane zmiany, które w najbliższych latach będą dotyczyć polskich podatników w obszarze fakturowania, wynikające z nowelizacji przepisów prawa unijnego. Jednym z filarów unijnego pakietu zmian ViDA (z ang. *VAT in the Digital Age*), który będzie wdrażany w najbliższych latach, jest bowiem wprowadzenie obowiązkowego e-fakturowania w jednolitym formacie unijnym we wszystkich państwach członkowskich UE oraz elektronicznego raportowania w czasie niemal rzeczywistym. W pierwszym etapie (od lipca 2030 r.) powyższy obowiązek ma objąć wyłącznie transakcje wewnątrzspółnotowe. Dla wszystkich transakcji, również krajowych, Polska będzie musiała dostosować format fakturowania elektronicznego do normy europejskiej od stycznia 2035 r. Obecnie Ministerstwo Finansów zapowiada, że to system będzie dokonywał odpowiedniej konwersji krajowych faktur ustrukturyzowanych na format

unijny. Czy tak w istocie będzie – okaże się za kilka lat. Miejmy nadzieję, że obowiązek ten nie zostanie przeniesiony na podatników, którzy musieliby ponosić nakłady na wprowadzanie kolejnych zmian w systemach.

Autorzy dołożyli starań, aby wiedza zawarta w niniejszym opracowaniu była pomocna w tym trudnym procesie przygotowań do nowego modelu fakturowania. Można mieć nadzieję, że gdy minie trudny okres przygotowań i pierwszy etap funkcjonowania KSeF w skali powszechnej, obie strony się dotrą – sam system udźwignie tak duże obciążenie milionami faktur dziennie i przystosują się do niego podatnicy – wówczas wszyscy będą zadowoleni z cyfryzacji tego obszaru, gdyż jest to nieuchronny kierunek rozwoju nie tylko w sferze fakturowej. Tego Państwu życzą autorzy publikacji!

Janina Fornalik

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl